

Til Samferdselsdepartementet

Høringssvar fra Fjellnettverket om kravet til leveringspliktige posttjenester i fremtiden – forslag til endring av postloven

Fjellnettverket er et politisk nettverk som representerer kommuner, regionråd og fylkeskommuner i Sør-Norge. Vi arbeider for å sette viktige spørsmål for fjellområdene på dagsorden og for å skape livskraftige bygder.

I et samfunn som blir stadig mer digitalisert, ser Fjellnettverket behovet for å vurdere postens virksomhet opp mot kostnadene for leveringspliktige posttjeneste.

Fjellnettverket mener posten skal sikre et landsdekkende tilbud av grunnleggende posttjenester med rimelig pris og god kvalitet. Alle brukere skal ha et godt og likeverdig tilbud i alle deler av landet.

Nettilgang

Forutsetningene for å ta i bruk digitale løsninger for offentlige, næringslivet og privatpersoner er god nettilgang. I en rapport fra september 2017 meldte Nasjonal kommunikasjonsmyndighet at 86 prosent av alle husstander i Norge har mulighet til å få høykapasitets bredbånd basert på fibernett, kabel-TV-nett eller VDSL¹. I tettbygde strøk er denne andelen 97 prosent, mens i spredtbygde områder er det 40 prosent som har samme tilgang. Mulighetene for offentlige aktører, næringslivet og privatpersoner til å bruke digital kommunikasjon er derfor mye dårligere i spredtbygde områder og de negative konsekvensene av redusert postlevering er derfor langt høyere i distriktene enn i sentrale strøk.

Dette kan endre seg over tid, blant annet fordi det blir bevilget støtte til utbygging av bredbånd i områder der det ikke er kommersielt lønnsomt. Fjellnettverket mener det kan vurderes å redusere leveringskravet til postombæring når tilgangen på bredbånd på minst 100 megabit pr sekund er tilgjengelig over hele landet.

Næringsvirksomhet

Distriktspolitikken har som mål at det skal være regional balanse som sikrer

¹ Dekningsanalysen 2017. Analysys Mason for Nasjonal kommunikasjonsmyndighet

bosetning over hele landet. En viktig forutsetning for å få til dette er gode vilkår for å drive næringsvirksomhet i ulike regioner. I høringsnotatet og rapporten fra departementet er kostnadene knyttet til postombæring og besparelsen for staten er grundig beregnet, men konsekvensene for handels- og servicebedrifter i distriktene er ikke kartlagt

Fjellnettverket er bekymret for at endringene foreslått av departementet, særlig vil påvirke muligheten for å drive næringsliv i distriktsnorge. Mange virksomheter er avhengig av å få tilsendt varer eller brev innen rimelig tid. Dette bekreftes i en utredning fra Econ Pöry² som viste at utlevering av post på alle hverdager var av stor betydning for små og mellomstore bedrifter. Tilgang på varer og post er viktig for konkuranseevne og et av grunnlagene for næringsutvikling i distriktene. Lange transportveier og begrenset tilgang på kommersielle alternativer gjør næringsvirksomheten mer sårbar enn i sentrale strøk.

Faste postbokser

Departementet åpner opp for å pålegge posten å opprette postbokser ved alle faste ekspedisjonssteder. Dette kan være et aktuelt kompensierende tiltak i sentrale strøk, men i mange deler av Norge er det lang reisevei til postens ekspedisjonssteder, slik at forslaget ikke vil sikre daglig tilgang av post i disse områdene. I tillegg bør man ta med i vurderingen at dette kan gi en økt belastning på miljøet, da behovet for bilkjøring øker.

Fjellnettverkets mener:

For å sikre næringslivet i distriktene og muligheter for like tjenester over hele landet, går Fjellnettverket inn for alternativ to:

To og en halv omdelingsdag i uken i tettbygde strøk og fem omdelingsdager i spredtbygde strøk.

² Utredning om behov for leveringspliktige posttjenester, 2010, Econ Pöry for Post og teletilsynet.